

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пог.
Конт. почт. шлю. 143322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не повертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 3 шв. фр., Чехо-
словацькій 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Після запряження нового президента.

Акт запряження. — Перебрання влади. — Бажання і гратуляції. —
Іртіш президент до народу. — Пепеси не взяли участі в святі. —
Димісія уряду Бартля. — Коли сформується новий уряд?

Вашшава, 4. червня.

Запряження проф. Мосціцького відбулося після поданого нами вчора плану. На спеціальній підвісці зняв місце голова Нац. Зібрання Ратай, в дипломатичній чужій зібрався член дипломатичного корпусу з палським нунцієм і французьким амбасадором на чолі. Біля них усталися члени уряду під проводом голови ради міністрів Бартля і марш. Пілсудського. Крім того було присутнє тіле соймове бюро, а також представники красної і закордонної преси. Були й найближчі члени родини президента. Члени Нац. Зібрання зібрався в поважному числі.

В 12 год. отворив Нац. Зібрання його голова Ратай, покликавши здох секретарів. Після того запрошено проф. Мосціцького на салию. За хвилину він приходить в товаристві прем. Бартля. Голова Нац. Зібрання питає його, чи він вибір приймає. Після потакувочної відповіди марш. Ратай відбирає присягу, в часі якої президент тримає ліву руку на конституції, а два пальці заносить у гору.

Після зложення присяги марш. Ратай оголошує, що Національне Зібрання розв'язане. Президент виходить до мармурної сали, де слідує акт перебрання влади. В тім часі віддає артилерія приписаних 21 стрілів. Потім зачалися бажання і гратуляції, які складали новому президентові члени уряду, представники дипломатичного корпусу і т. д. Дефілядою на подвір'ю замку військових відділів закінчено це торжество.

Президент Мосціцький видав до народу таку відозву:

„До Народу! Покликаний вибором Нац. Зібрання на становище президента Річпосполитої, маю сповняти великий обов'язок: служити загальному добру, відвертати від Народу лихо й небезпеку. Обов'язок цей вимагає спільного ділення Народу зі мною. Нарід, визволений з неволі, мусить зробити велике моральне й матеріальне зусилля відродження. Річпосполита після вікового політичного розшматування мусить утратити внутрішню єдність і силу. Не можуть ломити сили Народу міжусобиці, не можуть зрушити єдності Річпосполитої ріжніші ділянки суспільні чи політичні. Бо як один с чаші Отець на небесах, так одна є мати Річпосполита Польська, що всіх любить одною любов'ю, одною від усіх вимагає любови. Тому визнаю вас, горожане Найяснішої Річпосполитої, і приказую на основі тої моральної сили, яка міститься в уряді вибраного вільним Народом президента, щоб ви незломними ділами утримали велич і правоту батьківщини. Нехай спогади недавньої міжусобиці побуджують до згуртування життєвих сил Народу в абірній праці над вивіщенням імені Польщі. Нехай імя це яснє повноугою блесків, благородності і могутності. Нехай польський Нарід буде перший у ряді народів, будучи будучини людства на згладі

ливій співпраці народів. Ти Боже, що заволи поблагословити наше визволення, що відгнав із нашої землі наїзника, допоможи ділу угрунтування Річпосполитої, загальному добру і чесноті, запевнення її цілості, безпеки і процвітання. — Варшава, 4. червня 1926. Ігн. Мосціцький“.

Характеристична річ, що соціалістичні послы і сенатори в святі запряження нового президента участі не брали. ППС. ухвалила рішення, що не бачить достаточних причин для перенесення запряження президента з сойму до замку, тому в запряженні участі не візьме. Хід Нац. Зібрання був увесь час спокійний, тому ППС. була певна, що спокій не буде порушений і підчас запряження президента, тим більше, що проф. Мосціцький в дні вибору був у соймі, а на вулицях Варшави щиро його вітали. ППС. вважає перенесення запряження бажанням вининуті законотатну владу. Через те ППС. абсентувалася при запряженні на замок.

На засіданні ради міністрів, що відбулося теж у замку, прем. Бартель заявив, що відповідно до існуючих звичаїв рішив податися до димісії враз з цілим урядом. Рада міністрів прийняла цю заяву до відома.

Новий президент прийняв димісію уряду Бартля і поручив йому і всім його міністрам вести даліше свої справи до часу покликання нового уряду. До утворення нового уряду не прийде скорше, як при кінці найближчого тижня.

З судової сали.

За пр. належність до Української Військової Організації.

Львів, 5. червня.

На вчорашній розправі переслухували обя. Івана Паславського, якого промово подамо окремо. З черги зачали переслухувати Івана Бігуна, обвинуваченого за те, що в іамірі обраблення поштового листа стрілив до по тара Білоуса і подіаля Красника й ранив їх.

Біржа.

Гроші.

Банк польський платив 5. червня за долари і девізи 1030. Тому, що то був реальний курс віддаю того дня понад 250 тисяч долларів і стількиж девіз на валютотів чинитиби. Варшавська біржа хотувала курс долара і девіз 1030, 1025 1023.

По за біржю вгавав курс долара від 1035 до 1045 при слабій тенденції. Канадський доллар 1023.

Збіжжя.

На біржі більш обороти в житі, вичені, насі і спорядочно малі трансакції в озимім ріпаку і білій конопшині. Загальний оборот 250 тон. На загаль дуже обильна подача, при відносно анжним зацікавленим. Тенденція з мітно знижкова. Настійні фживлення. Ціни оцінює без трансакцій.

Пшениця біла красна 48—44, пшениця жовта червона 50—51, жито галицьке 21—22, жито галицьке північний 22—23, жито галицьке 33—35—34—35.

Що далі?

Львів, 5. травня 1926.

Вчора нововибраний президент польської держави проф. Ігнат Мосціцький зложив присягу. З тією хвилиною закінчився формально легалізаційний період в житті польської держави, спричинений відворотом маршалка Пілсудського після довершеного перевороту, а розпочався (розуміється, також формально!) період легальний.

На вступі нового періоду мусимо поставити собі питання, що з'являється автоматично й настирливо, питання: що далі? Як, в якому напрямі, по якій лінії і площі покотяться даліші події в Польщі? Чи будуть вони продовженням, розвитком „морального“ здвигу, започаткованого марш. Пілсудським, чи — навпаки — наступить поворот до первісного стану? А в центрі тих загальних питань, в осередку розвоєних, реформаторських можливостей стоїть найреальніша проблема, проблема народнього представництва: сойму і сенату. Чи буде теперішній, без сумніву вповні скомпромітований сойм розв'язаний, чи — навпаки — буде задержана його вегетація, щоб тим чином певідклично завдати йому смертний удар. І то не лише завдати смертний удар теперішньому соймові, але й ідеї народнього представництва взагалі, та тим чином або утвердити освічений чи неосвічений абсолютизм при збереженні безголосого сойму, або — довести в далішому ході подій до анархії.

Теперішній сойм скомпромітований, пережитий, його моральний й інтелектуальний рівень наскрізь відсміий і спокаління гідний. Він зазмер природною смертю вже давно; марш. Пілсудський тільки копнув його обнятого смертним ластаром своїм кованим, воєнським чоботом в памятних травневих днях. А однаке, копаючи його, марш. Пілсудський думає збудити його з летаргії, щоб в легалізаційно — цезаристичних змаганнях одержати від нього в спадщині дещо з його невикористаного й постійно марнотраченого майна. Іде про поширення прав президента коштом сойму, на рахунок обмеження його чотиролітньої сваволі.

Досі — так сказатиб — все в порядку. Але заходить небезпека, що й після сповнення того мушинського діла, що й після поширення прав президента сойм буде задержаний у формі і змісті живого трупа. Заходить небезпека що той розпущений на безповоротний відпочинок сойм, а радше послы, штучно відживлювані дістами, мають за завдання збудити серед населення обмерзіння й відразу до всякого народнього представництва та своєю штучною екзистенцією, обтяженою безліччю грхів, зміцнити основи започаткованого абсолютизму. Бо тільки так можна пояснити собі дотеперішню поведінку марш. Пілсудського і вперте промовчання про даліші наміри у відношенні до теперішнього сойму.

А що ж сойм, що „представники народу“? Як вони ставляться до далішних подій, що думають зробити зі собою і як реагувати на роллю, яку їм призначається. Коли

мати на думці загаль послів, ту звичайну, бездумну, до миски діст привязану отару, то ледви чи можна там дошукати на якунебудь кристалізаційну думку. Вони ані не знають, що з ними станеться, ані що з собою зробить. Думку й інтелектуальний та громадський рівень теперішнього сойму знаменитого характеру не давний принагідний оклик хлібодського посла Кравчинина (свояка марш. Ратая!): „paj nam zipsa djeju do roku 1927, a rotym ty jim.“ Діти, діти і ще раз діти для тієї сірої, безголової й безголосого маси послів, що однаке розпоряджають силою підношення рук угору, є тим магнетом, що їх приковує до найнікчемнішого положення, є тим компасом, що їм вказує політичні напрями і закриває перспективи далішого ходу подій.

„Naj nam zipsa djeju!“ — це мшатиш мшатиш — думка величезної більшості сойму. А знаючи цей дошкульний нерв сірої маси „народних представників“, марш. Пілсудський може до схочу держати для абсолютистичної декорації це „болото“ і робити з ним всякі штуки, дозволяючи тільки на виплату діст.

Поміркувана лінія, а головово пепесівий настирливо домагаються розв'язання сойму, реально оцінюючи пригоди для себе теперішнього моменту. Вони в час вийшли з уряду, де оборонювали вдержання платень урядовців та боролися з редуційними плянами правниці, тим самим здобуваючи для себе прихильність бюрократії. Опісля приєднувалися всещю до акції маршалка Пілсудського, вони віданскали втрачену прихильність революційно настроєного робітництва. Тепер же починають протиставити ся абсолютистичним забганкам Пілсудського, вдержуючись своєю опозиційністю на поверхні політичного життя. Крайшого моменту для них і кращих виглядів для їх побіди у виборах не буде. Тому не диво, що вони всею силою парі пруть до виборів. Але інші партії поміркуваної лінії підбігають за пепесівцями, менше щиро думаючи про вибори, а більше з маніфестаційною метою. Правила і центр свідомі того, що в нових виборах вони багато втраять. Тому хоч відчувують пониження й нежиттєздатність теперішнього сойму, то не мають охоти його розв'язати в надії, що легалізаційний поворот закінчиться якоюсь великою компромітациєю і вони, понижені, відштовхнені, прибиті і забуті, ще дочекаються свого тріумфу.

Розуміється, хто реально оцінює ситуацію, знає, що повороту на старі позиції вже не буде. Компромітація теперішніх державців ніколи не буде основною тріумфом правниці, тільки вступом до анархії й громадянської війни, обєднаної зі соціальними рухами.

Не наша річ давати вказівки польським державцям, однаке наскрізь обєктивно слід ствердити, що демократію й парламентаризм в Польщі може врятувати тільки негальне розв'язання сойму й переведення нових виборів. Щого не бажав собі ні диктатор, ні більшість сойму, в якого руках, не вважаючи на повну компромітацію „народнього представництва“, є ключ до розв'язки запутаної і

веде дослід на циганським побутом, збираючи народні пісні та матеріали для мови, яку цигане хотять опитати з випадкових випадків та надати їй одностайності. У Москві є 8 шкіл для циганських дітей, між якими є чимало забуваних з чужих країн. Учатись вони на окремій стінній часописі, живанні для них. Навчання йде на російській мові та на циганській. Комісаріат освіти СРСР, побіля циган на різні освіти та професійні групи і доручив спеціалістам приготувати зразок циганської азбуки, якої вони до цього часу не мали. Перші книжки писані цією азбукою мають появлятися при кінці цього року. Видко, що напартотні труднощі нашої доби обридли масівку по світі навіть тим, які бачили свободні столиці, та вони думають над способами постійного освіти.

— Промоція. Дня 11. червня ц.р. в год. 11. перед пол. відбувається у великій залі Карлового університету в Празі промоція Романа Несторовича на доктора всіх лікарських наук. 1836 1—1

— Звертання увагу П. Т. Читатів, на оголошення фірми Делька найбільший закордонний вибір. 1832 1—1

— Монт Івріст, найвища на світі гора, стає тепер чим раз більше туристів, які думають здохнути горалий шпиль. Ще тому рік мало хто ризикав на небезпечну дорогу. Яка причина тому, що тепер так усі плаються туди?... Хтось пустив поголоску що на самім вершину гори лежить коробка цукорів. «Фортуна Новог». 1725 6) 1—1

— Управа «Місійного Інституту» оо. Редemptорств у Збоисах, почта Зієнісія в Львові: подає до відома родичів, що буде приймати нових кандидатів на шкільний рік 1926/7. По баченні інформації можна звертатись письменно або усно до Управи Інституту. 2—3

З судової салі.

Епізоди боротьби.

(З'ятий день розправи.)

Вже третій день ведеться у львівському окружному суді перед трибуналом судді присяжних карна розправа проти 12-ти молодих Українців, що в ім'я свого народу, покориювалися своїй діяльності засобами, колудуючим з карним кодексом. Зразком їх діяльності були між іншим і ті польські революціонери, які поступали так само як обвинувачені за царських часів, експропріювали державні гроші та повертали їх на потреби польських революційних організацій. Маршалок Писудський, Доенаровіч і багато інших були провідниками та ініціаторами таких експропріацій, вони підготували тим державне відродження Польщі, вони приспівували момент визволення. Нині це перші державні мужі Польщі.

Та рівночасно в тій же Польщі засідають на лаві обвинувачених за таку саму несправділиву молоді представники українського народу, що допускати відомих виників в ім'я приспівування великого моменту визволення свого народу, в ім'я відбудови своєї державності.

Послухаємо, що каже один з обвинувачених на розправі, як він боронився, та як подає мотиви для своїх вчинків.

Обв. Іван Паславський, бутий старшина Української Галицької Армії (родом з Любачева 31 літній) зізнає:

До мене не почуваюся. Вчинив, який мені закидус акт обвинувачення, виконав я на приказ моєї організації і уважав за свого становища як бутий старшина У. Г. А. і карного члена української нації за вчинок чесний, за вчинок мого національного обов'язку.

І тому що Високий Трибунал і панове судді присяжні є під вражінням відчитано-го акту, а зі свого становища почуваюся до обов'язку подати мій власний погляд і всі мотиви, які спонукали мене до того вчинку.

Ще як малий хлопець ходив я до народної школи в Любачів, відтак віддавши мене родичі до гімназії в Ярославі. Гімназія була польська. Там перший раз, як молодий хлопець, побачив я те нещасне відношення і співжиття українців Польщі з українцями Українцями. По мій думці молодіж того самого віку об'їздила тисячі

законів і бачилим освітленим як найбільше знавці — молодіж та воїни без огляду на різницю національностей, походження, чи релігійні любові взаїмно, поклали собі спільно, зматися до осмислення всенародних і національних ідеалів. Ми разом учились польської літератури, що в своїх творах Міцкевича, Словацького, Жеромського, Серповського і інших навчувалися любові до батьківщини, до свободи кожної нації.

Та такі моменти я мало пам'ятаю з тих часів, а остало мені в пам'яті як наші співвітчизники поклали на Українці з погордою і зневагою, то зневагою, то зневагою, не бажали товаришувати з Українцями, бо казали про кожного «дикий звір».

По укриттю гімназії прийшла світова війна, я опинився в руках австр. армії. Було в початку на російському, потім на сербському і альбанському, а кінці на італійському фронті. Затерпів я мене вражіння негідної і нечесної між Польщаю і Українцями. В обличчя смерті ми не бачили між собою ніякої різниці. Ми боронили як люди, що мають в серцях однакові ідеї: вони вільну незалежну Польщу, а ми вільну незалежну Україну. Я тішився, коли почув, що в нас в краю утворився легіон У. С. С. та проголосив вільну незалежну Україну. Польські тіннялися знов тим, що і у них творяться легіони, яких метою є незалежна Польща. І всі ми вірили, що хотів не скоро може осмислює ту правду, що всі такі кров пролята в обороні чужої нації Австрії, дасть якийсь корисний наслідок. Ми вірили, що своїми трудами збудуємо всесвітній державний університет, удежимо долю свого народу, зробимо кілька кроків вперед, щоб наблизитися до великої цілі.

Доля сприяла нам. З вибухом революції по укладу царя в Австрії перенесли владу у Сх. Галичину як одиниці господарі на українській землі України. Та радісна вістка розійшлася по всіх закутках, де тільки жили Українці і кождий старався якнайшвидше вернутись до своєї рідної сторони. Між ними і я вернувся до рідного краю. Та тут стрікну мене важкий удар. Ті самі люди, з котрими я недавно боронив австрійські землі, з котрими я мріяв про кращі часи для наших народів, ті самі з котрими ділилися останнім кусинком хліба під час гураганого голю над Павлом, ті самі, що ще недавно тому самі угнали в під чужим ярмом, обивають у груди моїх земляків, моїх братів, моїх сестер, вістря багнетів. Ті самі люди заперечують право на життя право на існування мого народу і відбирають те, що самі осмагали.

Я став у ряди Української Галицької Армії в обороні рідної землі. Я мусів бачити в її ляхах своїх ворогів. Зродилася стара несправдість. Я підчас світової війни не стрічав такої ненависті між ворожими військами, яку я стрінув у нових противників. Народ, який рівночасно з моїм народом підняв прапор незалежності, змушався над полоненими в'язнями, та убивав масово спокійних громадян. Українське військо зберігає у Львові спокій і порядок, а польські громадяне стріляють навіть до гімн, учеників.

Мене приділено до 6. брига. УГА. беру участь в боях на фронті Рава Руська-Немиш-Яворів і протиставлю тим, що хотять накинати кайдани могому народові. І бачу на власні очі жахливі факти. Двох моїх товаришів, а то Лука та ще одного, котрого називався тепер не пам'ятаю, поклали в польський полон в Горині; польські жовніри задрать з них черевки і так босо по спігу женуть їх більше як 12 кіл, до Любачева і там над ними знущаються. В другому бою під Сухоховим над Сяном попадає в польський полон нині вже незнайомі мені називка стрілець, котрого на другий день відіслано на українську сторону побитого, ділого в синях і пораненого. А я і до сьогодні не чув на жалі, щоб якась влада судила тих, що це зробили. На тім відтинку стояли ми аж до травня 1919 р. В травні починається відворот. Відступамось через К. мішук, Золочів, Зборів. Польська Нав. Кмда звинувачую підступу не тільки супроти нас, але і супроти цілого світа, висидас на нас армію Галлера, забуваючи про зобов'язання польського уряду, що Армія не має бути жовта проти України, а тільки супроти більшовиків. Задала браку муніції відступамось до Збруча. Сотні тисячі збіглих, тисячі в'язнів, руїна селянських господарств, от наслідки походу армії Галлера.

Одержуюмо дещо муніції і новою офензивою доходимо аж до Красного. Від населення довідуємося про страшні знущання польських військ. Довідаємося, що одному нашому полоненому казали польські жовніри танцювати босому по шкелі. Довідаємося про замордування о. Підляшського в Монастирських, о. Ніжківського в Стрию. Населення горить, до нас і помагає чим тільки можна.

І знова забракло муніції, почався відворот. В нашій краю запанувала страшна неволя. Гурми заловнюються спокійними громадянами, їх везуть за те тільки, що сміли любити свою землю.

Як багато інших і я опинився за Збручем, та взяв участь у поході на Київ: перемішав цілу кампанію УГА, хорувал два рази на тиф.

В квітні 1920 р. попадаю в польський полон wraz з частинями УГА і мене відвозять до табору полонених у Фридрихвілі коло Володимира. По трьох тижнях побуту в таборі у Фридрихвілі починаю я нас вивозити до другого табору транспорту. До одного з таких транспорту приношу їм мені. Без дозвілу страви, без

моя, запальнюють нас у тигрових клітках та через три дні їдзи — вагона не відчиняють, і так несуть голодних до Стрия. В Тернополі домаються тамашні населення, що несуть полонених Українців. Неходять люди на дівроща та хотять нам передати їжу, однак польські ескадри розіслали кірсани тих людей, а нас голодних ведуть далі.

По кількадемні побуті у Стрию довідуємося, що мають вивозити нас до Тухоль в Поморію. Відносини в таборі тяжкі, харчують нас пережатою тинями оселедців. Я не вмію перенести цього всього, втілюю з кількома товаришами до Чехословаччини. За границею голошуся у границі чеської сторожі, котра відслас мене до Нім. Яблінного, де була інтернована одна галицька бригада. Там застаю я вже перших збіглих з табору в Тухоль і від них довідаюся про страшні відносини в таборі і про смерть одного мого товариша чехаря УГА Ярославця. Польські жовніри намовили його до утєні з табору, обіцяли поїм, а потім в підступний спосіб застрелили.

З табору в Німеччині Яблінний переносить нас пих всіх, що утїкли з полону, до табору в Вайхенбергу, а після до Юзефова, де щільно збіглих та з краю як з табору полонених поведено збіглих. Від збіглих чую про ті страшні відносини в краї, про карні експедиції, про конскрипцію, про вибори та про явлення. Власти починають безощадно нищити весь матеріальний добуток українського народу. Інтерновано понад 20.000 осіб, населення, яке гине масово від епідемії тифу. Підчас виборів держав в тюрмах понад 30.000 українських громадян шліми тижнями, а навіть місяцями без переселення. Я чую та читаю про масовий відрахунок протестуючих українських нас, і здаю собі справу з того, що чую і знаю, що не з гараздів це діється.

(Докінчення буде.)

† Посмертна згадка.

Івана Сидіна померла дня 3. червня 1926 на клініці у Львові в 42 році життя. Похійна була примірно громадянською міста Яворова. Оіна її пам'яті!

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський Хор під управою Дм. Котка.

Мед. 6. VI. Рогатин.
Помеділок 7. VI. Бережани.
Вікторок 8. VI. Бережани.
Середа 9. VI. Палайці.
Четвер 10. VI. Тернопіль.
Початок о год. 8.30 вечером. Шни скрізь зникнені. 1639 19—?

Позір! Дня 24. червня ц.р. відбудеться перший зїзд товаришів-абітурієнтів академічної гімназії у Львові, що здавали іспит зрілості в 1910/11 шкільному році. Проситися всіх товаришів зголошувати свою участь на адресу: о. д-р Іван Бучко, гр.-кат. Семінар у Львові при вул. Коперника 36. Приситися, щоб разом зі зголошеннями надіслати відомі адреси другим товаришів. — За ініціативний Комітет: д-р Константин Парфонович, Степан Раставецький. 1837 2—3

Дирекція прив. учт. жіночої Семінарії СС. Василіах в Яворові оголошує отсім конкурс на посади двох учительок а) учительки руханки і б) учительки рисунків і ручних робіт. Зголошення проситися слати до Управи Монастиря СС. Василіах в Яворові. 1831 3—3

В першу річницю смерті бл. п. Ольги з Галиччини Приймачов, зложила на «Рідну Школу» Вл. Олексининова Анна 10 дол. За жертву шире дяку Головна Управа У. П. Т. 1845 1—1

Шукують праці. 2 пукорницькі помічники, 1 огородник, 1 механік, 1 столяр, 1 дестилаторський майстер, 1 торговельний практикант, 1 краєвський приправач, 1 гарбар, 1 бетоновий майстер (веде залізобетонної роботи), 1 коваль, 1 теслярський підмайстер, 2 слуги, 1 поштувач, 1 кухарка — найрадіше до бездітної родини та вдова середніх літ, що знає французьку й німецьку мову, до виховання дітей, науки читати і крою, також співу — все в лінійній родині. Хто з українського громадянства може дати працю тим безробітним, звольте зголосити до Бюра посередництва праці «Союзу Селянських Спільнот», Львів, Ринок 10/II.

КАЛЬКУ

до машин до писання
недосяжної якості
продукує найдешевше

„SOLALI“ панерний промисел
С-м з обмеж. пор.

Żywiec --- Галичина.

Написки для Франкиских обшів
Діти можуть набувати провідні знання мови для вивчення мови і Франкиских 10/II. «Просвіта». Написки треба тепер укласти ще в той день, коли відбуваються в даній місцевості свята Франка.

В неділю, дня 6. червня 1926 р. Пана «Союза-Ватка» при Стрийській родині Дітотелі Свято Шкіль УПТ. Рухавицький річний попис молоді української мови: 1) Перегляд і почетний зїзд вільної школи ім. Т. Шевченка. 2) «Ковалі» — забавля — хлоп. торговачи — діти усіх народів шкіль. 4) Як весело кинає нас? — ритмічна забавля — діт. семінар і гімназія. 5) Гімн і забавля — усі народи шкіль. 6) Шість мов — ученики муж. семінара. 7) Веселі хорів — діт. школа ім. Т. Шевченка. 8) Національні танки: а) Хорів і б) Аля — школа ім. Б. Гриневича. До впраг сурмач оркестра. Початок мови о 4 години по полудні. Шни мислі слови і зл. для молоді 30 с., скрізь місце на ступенях 3 л. Білети продає власне Кінгрія УПТ. 1734

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

1 ЗОЛ. коштує кожда золотничка несева у Гутермана Сикстуска 14. 1679 21—?

НАПРАВУ годишників під управою Фелікса сит швайпальський повернутий Гутерман Сикстуска 14. По сїмні годішники посилаю домі. 1679 6) 27—?

1 ЗОЛ. коштує кожда золотничка несева, старинна виконана тїмши у МАНДІЯ Коперника 14. 1819 6—10

Читальня «Просвіти» в Стрию
СКАХ НОВИХ, поч. 1000, пошукує чоловіка передосім аврамового музика, — як культурного і просвітнього організатора. Успіш на місці або письменно. 1847 1—2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакції не відповідає.

Дентистичне заведення

д-ра Шимона Раппапорта
Якова Насса

п'єв'ів, вул. Сикстуска 17/II.

Пломбування й випилення зубів без болу. Штучні зуби в хватуку і золоті на американську систему. Пациєнти з провідних пологоджуються в якійсьотому часі. П. Т. урядовим та студентам значні зніжки та полєкші в сплатах. 1824 3—5

Музичні інструменти

і прилади до них в великій виборі по найнижчих цінах поругають

Брати файгенбаум

1849 КРА 13 — Майналеся 3. 1—3

Антін Копровський

смер. ст. радник суду

відкрив

- адвокатську канцелярію -

1850 в Солотвині. 1—3

Оповістка.

Вступні іспити до вищих клас (від II до VII. включно) української гімназії з правом прихильності УПТ: в Дрогобичі відбудуться в днях 22-го, 23-го і 24-го червня ц.р.

Вступні іспити до I. класу 2-го червня. Зголошення й інформації в Секретаріаті гімназії (Дрогобич, ауд. Іама) від 11-го червня кождого дня перед полуднем. 1844 1—6

НА ВАКАЦІЙНІ КУРСИ, прийм.

Пані Учителька (займає мешкання з харчем в середстві Валува 14, II. повертає на право. 1851 1—1

В ЯМНІМ, кождо в Ямнї, є до виміру кілька покоїв та окремішній дім з оранжереєю, куліною, передпокою та верандою. Недужий на зарплатні недути не наймається. Д-р В. Янович, лікар в Станіславові, кождо пошти. 1843 1—3

іде більше заплутуваної ситуації. Найбільшим героїзмом і найважливішим рішенням теперішнього союму було би винесення ухвали про його розв'язання і нові вибори — проти волі „легалізаційного“ диктатора.

Пам'ятаймо: Рідна Школа — це не родня Фортця, це певний захист в добі ліквітації!

Останній похід отамана Петлюри.

(Під нашого кореспондента.)

Париж, 31. травня 1926.

Похорон бл. п. Симона Петлюри мав розпочатися вчора в 3-й годині пополудні, а волоської (румунської) православної церкви на цвинтарі Монпарнасу. Рідко бачить Париж похоронні походи в супроводі такої сили зворушеного народу, як оцей — останній похід Отамана.

Старинний квартал, латинський. Сорбона, а пам'ятником Данта, що студював тут в своїй молодості, кільканадцять кроків від дому жалоби — з одного боку, волоська церква — з другого. Ту церкву очі пок. Отамана бачили кожного дня; він не міг її не бачити, коли вертався додому, шановною „вулицею Шкіл“ (rue des Ecoles); чи міг він, у повні своїй літ, припущати, що ось тут, кільканадцять кроків від його домівки, вже жде його та церква, з якої мав вийти його шлях до вічного відпочинку? За роком вулиці, при котрій він обідав кожного дня, зачалася на нього смерть; у сусідстві хати, де думав, журився, тішився, спав, — ждала похоронна церква.

Вже довго перед похороном сильні кордони поліції замикали входи вулиці і вулицю, що ведуть під дім жалоби і церкву. З певної сторони, кажуть, пронеслися були погрози протидемонстрації, і обов'язком поліції було прийняти за певні сувокийний похорон англійців, коли вже не можна було запевнити йому безпечності життя на гостинній французькій землі. Десяток поліціантів шиюром стоїть і в церкві.

Велика частина площі перед церквою заложена вінцями, що ждуть своєї черги на окремій похоронній возі. Вінці, вінці, вінці — все з живих квітів. Ленти з написами й присвятами, синьо-жовті майже всі; та бачимо серед них і одну червону, і червоно білу, і одну „триколірну“. Вся решта — синьо-жовті.

Гора вінців, квітів, лент — у церкві, над домовиною Отамана; акривас її велике шовкове покривало, синє, з тризубом із жовтих стяжок.

Отаманська шабля і шапка перед домовиною. Дружина і Донечка Покійного, з боку, в тяжкій жалобі. За ними його найближчі друзі і співробітники, горем і сумом прибиті. Гурток чужинців — останки колишніх дипломатичних і політичних зносин. Серед них польський полковник — в однострою...

Публика повагом переходить попри домовину, хрестячись і клакючи. Монотонно читає по українськи псалтир церковний дяк.

Місцевий парох розпочинає похоронні богослуження, хор йому відповідає: оце в житті чужою викинені від давних славянських елементів латинські звуки нової волоської мови. Потім співає службу молодий священник автокефальної української церкви, і другий хор йому відповідає: багато присутніх Галичан оце вперше чує в нинішній народній літературній мові спів і молебні, які ми з ранніх літ привикли слухати в церковно-славянській формі — тій самій, в якій зносилися з Богом і вічність наші прагдні, на протязі тисячі літ...

Довго правиться те подвійне, двоазичне богослуження. Роздирають душу, приточують її горем, закутують у прохоту смерті...

Жіночі модні матер'яли
Шовки, Полотна
Мужеськ! сукна

1570

15-2

ФІРМА
РОМАН
ЗУБИК
Львів, Галицька 16.

північній напрямі шлях той він римських імператорів і легіоністів проти невідомої Германії, загадочної Сарматії.

Чимало будинків тут ще має римські фундаменти; трохи не кожний камінь має тут свою історію. Доля не могла вибрати поважної панорами, ефіктовніших декорацій ні для кривавої трагедії бувшого українського Отамана, яка тут розігралася, ні для його останнього походу — шим разом у могилу.

Проходимо попри Пантеон...

Потім бульвар Монпарнасу — один з центрів світового мистецтва — і тихі бічні вулиці, що ведуть відти на Монпарнаський цвинтар, і ми на „Божому Полі“.

Ще молебні: волоськ! й українськ! Ще ридання, заклики й погрози Шевченкового й Стеценка „Як умру, то поховайте“. Ще грудки чужої землі, що силляться на домовину, і багато слізних очей і облич.

Шим разом, то кінець.

Промов не було, бо поліція, боячися відомих погроз, відрадила. Жалобні промови будуть сьогоднішнього вечора на окремих жалобних зборах, у недалекому кварталі.

З похиленими головами розпливається з кладовища емігрантська публика. З якими почуваннями, якими думками в похилених головах? Адже оце оконечно замкнулася, безвідклично покинута одна доба української революції, нерозривно зв'язана з іменем Того, що спочив нині на землі, над якою володіла наша Анна Ярославна. Адже українська революція не видала нікого, ніякого вождя, політика, героя більшого від бл. п. Симона Петлюри, навіть рівного йому не видала — вище себе самого не сконати, не можуть скочити не тільки одиниці, а й народні цілі... Адже, нарешті, із смертю Симона Петлюри закрилася й карта болотуї історії певної, даної, відомої політично державної й міжнародної концепції України. Чи закрилася вона на віки вічні, похована, як її головний сподвижник, у сирій землі?

В. Леванський.

Довкола брудного наклепу.

Чи С. Петлюра боровся з погромами й погромництвом?

Огидливі інсинуації, якими переповнена жидівська преса з метою виправдати вбийника С. Петлюри, примушують нас подати деякі дані, які доказують безосновність і зловну тенденційність усього того гадючого сичання.

Перед нами книжечка відомого жидівського діяча на Бел. Україні, члена українського уряду за часів С. Петлюри, соціал-демократа Соломона Гольдфельмана, який не раз виступав в українській пресі і на українській мові під псевдонімом С. Золотаренка. Книжечка офіційного видання українського уряду і називається:

С. Золотаренко (С. Гольдфельман) Чому серед жидівських робітників є багато більшовиків? (Додаток: Жидівські соціалістичні партії в Україні та Народна Республіка). Каміньєць на Подолі 1919. Видання Міністерства Преси УНР. ч. 61, 16^а, ст. 16, з 1-ої Друкарні Міністерства Преси й Інформації.

Беремо з неї докладні витяги, вводячи в них наші підкреслення.

„Вже більш шарку, — каже С. Гольдфельман ст. 7), — як війська Української Народньої Республіки, або війська Петлюри, „петлюристів“, як їх всі називають, вперто б'ються з більшовиками-комуністами. Українські війська, як і су-

часне соціалістичне Правительство Української Народньої Республіки, вимагають від більшовиків, котрі в більшості своїй прийшли з Москвини, щоб пішли собі додому, залишили би Україну і тим дали можливість українському правительству завести такий лад і порядок, який буде відповідати інтересам трудового народу України на користь не тільки українських, але й жидівських та інших націй людей, що живуть на Україні.“

„Правительство хоче завести соціалістичний лад, щоб уникнути заворушень і неспорядку, а напавши, дати можливість робітнику людю працювати в обставинах ладу та спокою.“

„Але (ст. 8), коли українська республіканська армія прийшла до Києва, то виявилася, що велику силу встигли захопити бувші гетьманські генерали, котрі почали видавати себе за добрих Українців, а фактично були прихильниками старої панської царської Росії і тому багато, хоч і тайно, шкодили українській справі. Українські козаки, що прогнали Німців і гетьмана, зробили це велике національне діло, пішли додому... Поміж тих, що залишилися в Києві, було багато таких, для котрих війна була джерелом незаконних прибутків на чужині рахунок... Ці такі елементи використали різні провокатори — отамани та гетьманські, що втекли в армію і почали розганяти селянські зади і комітети, робітничі організації та робити страхи жидів-

ські погроми в багатьох великих і малих містах.“

Більшовики (ст. 9) та їх агенти в Україні (звичайно Жиди — примітка наша) почали величезну агітацію проти Директорії і в наслідок цієї агітації багато Українців і Жидів приєдналось до них. І навіть Директорія мусіла відступити від Києва, аж до кордону Галичини. Всяка відступаюча армія ніколи в світі не може додержатися свого порядку і завжди робить неприємні і шкодливі для мирного населення вчинки. А тут ще до нашої відступаючої армії приєднались різні грабіжники, провокатори, агітатори, реакціонери (і безсумнісно, агітатори більшовицькі — прим. наша) і багато отаманів з бувших російських офіцерів, котрі замість того, щоб чесно виконувати свої обов'язки і битися з більшовиками, залишилися по містах і там грабували мирне населення, а особливо Жидів.“

Тоді, не було в лютюми і березні 1919, зробили були страшенні погроми в Проскуріві, Фельштині, Ужвині, Баті і багатьох інших містах і містечках.“

„Жидівські робітничі і солдатські (ст. 10), прийшли до думки, щоб приєднатися до більшовиків, прогнати Українців і тим виконати своє життя від тої страшенної погроми.“

„А більшовики використали цей настрій, поклали величезну агітацію поміж Жидів і тим захопили жидівські робітничі організації.“

Далі (в розділі п. н.): „Як можна зробити Жидів добрими українськими громадянами?“, автор каже:

„На чолі Української Республіки стоїть правительство з справжніх соціалістів, котрі твердо стоять на сторожі інтересів трудового народу і тому ведуть уперту і рішучу боротьбу з погромниками і всіма провокаторськими елементами, що підбавляють наші війська до ухиляючих жидівських погромів“ (ст. 10-11).

„Головне командувачий Української Народньої Армії (т. є. С. Петлюра, — прим. наша) суворо забороняє репривітти у населення, різні грабунки і особливо жидівські погроми (ст. 11).“

А ще далі, в додатку до книжечки, читаємо:

„Зараз, коли почався знову наступ української армії і коли жидівські кола побачили, що правительство твердо і рішуче бореться з погромами, почався серед жидівських трудових кіл робітничий прихильний до Української Народньої Республіки рух. Всі жидівські громади Каміньєця заявили, що активно підтримують наш соціалістичний уряд і обстоюють незалежність Української Республіки. Цей новий рух в жидівських колах прийняв досить великі розміри (ст. 16).“

„В склад першого Правительства Директорії також увійшли представники партії „Палей Шон“ на посади: міністра жидівських справ та товариша міністра народного господарства, а один з видатних київських жидівських діяч (не соціаліст) Марголін займає посаду товариша міністра закордонних справ.“

„Ті жидівські політичні діячі, які розуміли, що погроми роблять неможливими клімат Жидів до підтримки українського правительства в цей страшний час, коли правительство не астає припинити погроми: Жидів здавалося, що саме воно винно в погроми (ст. 15).“

Хіба досить, щоб брудні наклепи жидівської преси освітити світлом дійсності та засясувати, що з погромами, які без сумніву були, невинуватий тодішній український уряд під проводом пок. С. Петлюри. Ясно, що в світі чесного жидівського літописця С. Гольдфельмана всі ті негідні вибрики жидівської преси і — як свідчить ухвала Жидівського Клубу в польському союмі — також жидівських політиків є недозрозуміння провокаторством.

Петлюра — погромник, Петлюра — омир, Петлюра кавав видирати під з лона жидівських матерей, Петлюра... в безконечність Петлюра. Чи справді пок. Петлюра був кровожадним антисемітом? Нехай говорять про це устни із відозви Гол. От. Петлюри з серпня 1919 р., акраз з часів завязатої боротьби з погромництвом.